

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Bloomova taxonomie (RBT) ve výuce španělštiny

Diplomantka: Bc. Marta Tlamsová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Oponentka práce: Mgr. Alena Prošková, Ph.D.

Rozsah: 84 stran vč. bibliografie, 4 strany příloh

Předkládaná diplomová práce Marty Tlamsové se zabývá současnou recepcí a možnostmi využití Bloomovy taxonomie ve výuce španělského jazyka na středních školách v českém výukovém prostředí. Práce si klade za cíl nejen zmapovat, jak je Bloomova taxonomie v našem výukovém prostředí vnímána odborníky z řad obecných didaktiků, ale zejména díky dotazníkovému šetření ověřit míru informovanosti a zájmu českých vyučujících španělského jazyka o Bloomovu taxonomii a to, zda se snaží o její využívání v praxi. Dalším cílem je pak vztahení Bloomovy taxonomie ke specifickým charakteristikám středoškolské výuky cizích jazyků (španělského jazyka), přičemž diplomantka nezůstává pouze v rovině teoretické, ale snaží se demonstrovat využitelnost taxonomie v rámci hodnocení běžných typů konkrétních jazykových aktivit obsažených v učebnicích španělského jazyka. V reakci na analýzu těchto aktivit pak navrhuje sadu vlastních jazykových úloh s cílem dosáhnout na vyšší kategorie RBT.

Práce není členěna na tradiční teoretickou a praktickou část, ale obě složky se zde volně prolínají. V úvodních kapitolách práce diplomantka přibližuje koncepci Bloomovy taxonomie, její účel a jednotlivé složky, seznamuje také podrobně s revidovanou verzí taxonomie, přičemž podrobně mapuje změny oproti původní formě taxonomie. Jako nepřínosnější část věnovanou teorii vnímám kapitoly č. 4 a 5, které se zaměřují na recepci Bloomovy taxonomie v českém výukovém prostředí a dále na vztah jednotlivých kategorií RBT k vybraným aspektům výuky cizího jazyka. U kapitoly 5 bohužel postrádám dílčí závěr, kde by diplomantka shrnula tyto vztahy a případně zhodnotila, které kategorie RBT jsou ve výuce jazyků rozvíjeny soustavně a bez větších obtíží, a které jsou naopak problematické a je nutné jim tedy věnovat zvýšenou pozornost. Na tuto kapitolu navazuje krátká analýza cvičení z běžně používaných učebnic španělského jazyka pro střední školy, jejímž cílem je ohodnotit vybrané druhy jazykových aktivit z pohledu RBT. K této analýze mám několik dílčích výhrad: jako první krok si diplomantka stanovuje zkoumání typologie cvičení, na jejímž základě sestavuje vzorek „nejčastějších aktivit, které se v učebnicích objevují“. Touto dílčí analýzou dospěla diplomantka k typům cvičení zaměřených na *procvičení slovní zásoby, na gramatiku, čtení, poslech, produktivní řečové dovednosti a cvičení zaměřená na interaktivní řečové dovednosti*. Chybí zde ale jakékoliv podrobnosti a konkrétní údaje o četnosti výskytu těchto cvičení v porovnání s ostatními typy cvičení. Co se týká výběru konkrétních cvičení, kterým se v následujících podkapitolách 5.5.2 – 5.5.6 diplomantka věnuje podrobně, není zde zřejmé, na základě jakých kritérií tato cvičení byla vybrána. Podrobně jsou zpracovány dvě aktivity zaměřené na rozvoj slovní zásoby, jedno cvičení zaměřené na čtení, jedno cvičení zaměřené na gramatiku a nakonec jedna aktivita zaměřená na rozvoj psaného projevu, v nichž jsou vhodně okomentovány dílčí aktivity s ohledem na jejich zařazení do kategorií RBT.

Šestá kapitola je zaměřena na učitelovu práci s otázkou ve výuce, opět v návaznosti na Bloomovu taxonomii a snahu o uplatnění vyšších kategorií RBT. Je otázkou, zda je schopnost efektivního kladení otázek natolik zásadní ve vztahu k uplatňování vyšších kategorií RBT v cizojazyčném vzdělávání, aby jí byla v práci věnována natolik rozsáhlá kapitola. Naopak v práci postrádám jakékoliv zmínky o současných výukových metodách pro cizí jazyky (akčně-orientovaný přístup, činnostní vyučování, úlohově zaměřená výuka) a to, zda je v nich k RBT přihlíženo či nikoliv.

Dále je škoda, že diplomantka hlouběji nekomentuje tabulky na str. 56 a 57 a opět u šesté kapitoly nezařadila dílčí závěr.

V sedmé kapitole jsou představeny návrhy projektově-orientovaných aktivit, jejichž cílem je uplatnění vyšších kategorií RBT. Tyto návrhy hodnotím kladně a lze je považovat za nejpřínosnější z prakticky zaměřených oddílů práce, zejména díky popisům kategorií RBT zahrnutých v každé z nich a dále díky návrhům na možné modifikace. Návrhům lze vytknout pouze to, že v nich nejsou zohledněny jednotlivé fáze práce v rámci projektového vyučování – fáze přípravná, realizační a následná.

V závěrečné části práce diplomantka prezentuje výsledky dotazníkového šetření, v němž se zaměřuje na informovanost vyučujících španělského jazyka ve vztahu k Bloomově taxonomii. V úvodu dotazníku zjišťuje diplomantka pohlaví, věk a délku pedagogické praxe respondentů společně s typem škol, kde působí. Ve vyhodnocení šetření ale chybí data o tom, zda tyto informace nějakým způsobem napomáhají vymezit skupinu pedagogů, kteří s RBT aktivně ve výuce pracují nebo ne. Je tedy otázkou, zda jsou s ohledem na téma výzkumu opravdu relevantní. V otázce č. 6: *Jakým způsobem nejčastěji probíhá Vaše výuka?* dává diplomantka respondentům pouze omezený výběr možností, přičemž z vyhodnocení výsledků opět není patrná souvislost mezi jednotlivými organizačními formami výuky a jejich vztahu k RBT. Zbylé otázky dotazníkového šetření zkoumají vztah vyučujících k RBT na velmi obecné rovině a neposkytují tím pádem podrobnější vhled do způsobů jakými vyučující španělštiny RBT ve své výuce uplatňují.

Závěr:

I přes výše uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě a zejména s ohledem na náročnost tématu hodnotím známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 4. června 2018

Mgr. Alena Prošková, Ph.D.